DOI: [10.32702/2307-2105-2020.12.6](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.6)

УДК: 373.2/.5.014.543-027.236:34] (477)

*О. Ю. Кудріна,
д. е. н., професор, завідувач кафедри бізнес-економіки та адміністрування,
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID: 0000-0002-7364-1998*

*А. О. Білан,
аспірант кафедри бізнес-економіки та адміністрування,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
ORCID ID: 0000-0001-8942-7809*

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА ШКІЛЬНОГО ВІКУ

*O. Kudrina
Doctor of Economic Sciences, Professor,
Head of the Department of Business Economics and Administration,
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
A. Bilan
Postgraduate student of the Department of Business Economics and administration,
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko*

ANALYSIS OF THE EFFICIENCY OF THE ORGANIZATION OF ACCOUNTING OF CHILDREN OF PRESCHOOL, SCHOOL AGE AND STUDENTS

У статті проаналізовано теоретичні аспекти поняття обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, його природу та сутність, розглянуто нормативно-правову базу з питань організації і ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів в Україні. У результаті дослідження визначено перспективи формування понятійного апарату, закріплення на законодавчому рівні понять «реєстр дітей», «облік дітей», а також основні напрямки удосконалення існуючого механізму обліку дітей. Зокрема, у результаті аналізу процесу обліку дітей дошкільного віку згідно з діючим законодавством було обґрунтовано потребу запровадження й ведення реєстру для здійснення обліку дітей 5-річного віку, також законодавчого закріплення обов'язку розроблення і затвердження порядку/механізму організації і обліку дітей відповідного віку на визначеній території, визначення форми ведення реєстру.

During the study, the legal acts on the organization and implementation of registration of preschool, school age and students were analyzed. The current mechanism of registration of children of preschool, school age and students, which is conducted to ensure their pre-school and general secondary education, is provided by the Procedure for registration of children of preschool, school age and students, approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine on September 13, 2017 № 684. Whereas this mechanism provides for coordinated interaction between authorized bodies and local executive bodies, local self-government bodies, children's services, special

institutions, institutions providing social protection and crime prevention, educational institutions to ensure that children receive preschool and general secondary education, the issue of the effectiveness of its implementation in Ukraine was also considered. In addition, the theoretical aspects of the concept of accounting for preschool, school age and students are considered. As a result of the research, the prospects for the formation of the conceptual apparatus, consolidation at the legislative level of the concepts of "children's register", "children's accounting" are determined. The main directions of improvement of the existing mechanism of registration of children are formed, in particular, in order to avoid formal submission of statistical reporting it is offered to settle the issue of keeping records of children of senior preschool age in the form of the register according to the certain form. development and approval by local executive bodies or local self-government bodies of the procedure (mechanism) for the organization and registration of children of the appropriate age in a certain territory, taking into account the peculiarities of the administrative-territorial unit. Equally important will be the definition of the form of maintenance of the register for the proper organization and control of its relevance, as well as recording information about its update, always taking into account the technical capabilities for rapid and high-quality processing of information.

Ключові слова: облік дітей; звітність; реєстр дітей; органи місцевого самоврядування; уповноважені органи.

Key words: children's registration; reporting; children's register; local governments; authorized bodies.

Постановка проблеми. Сьогодні Україна перебуває у стані активного реформування, у тому числі не залишається поза увагою і сфера освіти. Основу господарської діяльності у сфері освіти становить виробництво нематеріальних благ у формі надання освітніх послуг. Для нормального функціонування будь-якої ланки економіки, сфера освіти не є винятком, необхідно мати об'єктивну і актуальну інформацію про стан ресурсів. Найефективнішим способом отримання такої інформації є організація і ведення обліку, який не тільки відображає реальні процеси, що відбуваються у тій чи іншій галузі, а й дає можливість впливати на них. Оскільки якісні та кількісні показники є основою для прийняття будь-яких управлінських рішень, у тому числі і у частині забезпечення якості освіти на відповідній території, вивчення питання здійснення обліку дітей набуває особливої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній економічній науці з питань дослідження поняття, змісту, завдань та елементів обліку високої оцінки заслуговують праці таких вітчизняних та закордонних науковців: Остап'юк М. Я. [16], Загородній А.Г. [4], Логвінська Л.Г. [1], Кузьмінський А.М. [14], Партин Г.О. [17], Сук П.Л. [19], та ін. Проте, питання здійснення обліку дітей дошкільного і шкільного віку до цього часу залишаються малодослідженими, що викликає науковий інтерес до зазначеної теми.

Ураховуючи, що прийняття будь-яких управлінських рішень, у тому числі у частині забезпечення якості освіти на відповідній території, перш за все, ґрунтується на правових нормах, доцільно проаналізувати основні нормативно-правові акти з даної тематики. Так, основним документом, яким від 1972 року упорядковувався процес обліку дітей і підлітків шкільного віку була Інструкція по обліку дітей і підлітків шкільного віку в Українській РСР, затверджена постановою Ради Міністрів УРСР від 09.08.1972 р. № 364 (ЗП УРСР, 1972 р., N 8, ст. 77) [13]. Після цього облік врегульовувала Інструкція з обліку дітей і підлітків шкільного віку, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 р. № 646 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 16, ст. 670) [12] і діяла до 13 вересня 2017 р., коли постановою Кабінету Міністрів України № 684 було затверджено Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів (далі – Порядок) [18], яким передбачено чинний механізм обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, що ведеться з метою забезпечення здобуття ними дошкільної та загальної середньої освіти.

Мета статті. Метою дослідження є аналіз нормативно-правових актів з питань організації і здійснення обліку дітей дошкільного та шкільного віку, а також визначення основних теоретичних аспектів поняття такого обліку та його особливостей.

Виклад основного матеріалу. З метою реалізації державної політики у сфері освіти та конституційного права громадян на доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої освіти, а також забезпечення здобуття освіти на виконання вимог щодо обов'язкового охоплення дітей старшого дошкільного віку дошкільною освітою відповідно до стандарту дошкільної освіти, обов'язкового здобуття повної загальної середньої освіти, як правило, в закладах освіти за формами, визначеними законодавством, на державному рівні передбачено ряд механізмів. Одним з таких є здійснення обліку дітей дошкільного, шкільного

віку та учнів. Наявність повної і актуальної облікової інформації дає можливість об'єктивно спрогнозувати розвиток мережі груп, класів у закладах дошкільної та загальної середньої освіти та задовольнити освітні потреби громадян на відповідній території у повному обсязі. Крім того як і будь-який інший вид обліку, облік дітей дошкільного, шкільного віку та учнів є основою для складання статистичної звітності, що являє собою завершальний етап облікової роботи.

Визначення поняття обліку дітей дошкільного та шкільного віку на законодавчому рівні відсутнє, у зв'язку з чим на практиці виникають розбіжності у розумінні цього поняття, а в результаті – недостатня оцінка впливу його результатів на досягнення кінцевої мети – забезпечення здобуття дітьми дошкільної та загальної середньої освіти. Поняття обліку як економічної категорії, а також його види у своїх дослідженнях розглядали як вітчизняні, так і закордонні науковці [1, 2, 4, 14, 16, 17, 19]. Існують різні підходи до його розуміння, проте, у межах теми дослідження, на нашу думку, заслуговує на увагу поняття, викладене у Тлумачному словнику економіста (за редакцією проф. С.М.Гончарова), згідно з яким облік – це складова управління економічними процесами та об'єктами, суть якої полягає у зібранні, накопиченні інформації та відображенні її в облікових відомостях [3, с. 199].

Облік дітей дошкільного, шкільного віку та учнів є специфічним та має свої особливості. Ведення обліку дітей у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці, як елемент управління, має на меті своєчасне забезпечення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень, що стосуються окремих процесів, наприклад, для вирішення питань щодо забезпечення здобуття дітьми дошкільної та загальної середньої освіти або оптимізації мережі закладів освіти на відповідній території, ін.

Механізм обліку дітей закріплений у Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 684 [18], а його реалізація здійснюється з урахуванням положень Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» [8], «Про освіту» [9], «Про дошкільну освіту» [6], «Про повну загальну середню освіту» [11], «Про інформацію» [7], «Про захист персональних даних» [5], «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» [10], наказу Міністерства освіти і науки України від 27.08.2018 № 938 «Про затвердження форми звітності про кількість дітей шкільного віку та інструкції щодо її заповнення» [15], інших чинних нормативно-правових актів.

Згідно з Порядком [18] механізм обліку дітей дошкільного та шкільного віку передбачає собою злагоджену взаємодію уповноважених органів та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, служб у справах дітей, спеціальних установ, закладів, які здійснюють їх соціальний захист і профілактику правопорушень, закладів освіти задля забезпечення здобуття дітьми дошкільної та загальної середньої освіти. Проте виникає питання, чи працює цей механізм належним чином та чи потребує він удосконалення.

Позитивним чинником, який безпосередньо впливає на результативність процесу обліку дітей дошкільного та шкільного віку є наявність чітко визначених меж його здійснення, які відповідно до абзацу 1 пункту 4 Порядку [18] встановлені як територія відповідної адміністративно-територіальної одиниці (району, міста, району у місті, селища, села). Водночас абзац 2 зазначеного пункту Порядку [18] звужує повноваження уповноважених органів і визначає їх щодо організації обліку дітей виключно шкільного віку. Наявність такої норми зумовлена тим, що на даний час чинним законодавством не передбачено подання звітності про кількість дітей за іншими формами, окрім форми № 77-РВК «Звіт про кількість дітей шкільного віку», яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 27.08.2018 № 938 [15], відповідно передбачати механізм обліку дітей, інформація про яких не відображається у статистичному звіті, немає потреби, оскільки такі дані не матимуть впливу на жодні управлінські рішення.

Аналізуючи чинну нормативно-правову базу здійснення обліку дітей дошкільного віку, варто зазначити, що структурні підрозділи мають право отримувати від місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформацію про кількість дітей дошкільного віку, а від закладів освіти – інформацію про кількість їх вихованців, тобто облік дітей дошкільного віку передбачає збір та систематизацію виключно кількісних показників, без використання будь-яких персональних даних про дітей дошкільного віку, за якими їх можна ідентифікувати. Така форма обліку дітей дошкільного віку викликає ряд питань, які на нашу думку потребують вирішення.

Згідно із Порядком [18] діти дошкільного віку – особи віком від 3 до 6 (7) років. Припустимо, що уповноважені органи успішно реалізували своє право на отримання інформації від місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в результаті чого мають фактичні кількісні показники про дітей віком від 3 до 6 (7), які проживають чи перебувають у межах адміністративно-територіальної одиниці, заклади дошкільної освіти надали інформацію про кількість своїх вихованців, а заклади загальної середньої освіти – про кількість учнів віком від 5 до 7 років. Враховуючи, що відповідно до Закону України «Про освіту» за здобуття дітьми дошкільної освіти відповідальність несуть батьки і самостійно обирають способи та форми, якими забезпечують реалізацію права дітей на дошкільну освіту [9], при цьому жоден з нормативно-правових актів не зобов'язує батьків повідомляти уповноважений орган про те, у який спосіб і в якій формі дитина старшого дошкільного віку охоплена дошкільною освітою відповідно до стандарту дошкільної освіти. Тож, у випадку коли кількість дітей старшого дошкільного віку, а це відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» [6]

від п'яти до шести (семи) років, буде більшою за загальну кількість вихованців і учнів відповідного віку, які здобувають освіту у закладах освіти у межах населеного пункту, то встановити хто саме не охоплений освітою не є можливим, оскільки уповноважений орган має лише кількісні показники таких дітей. У такому випадку з метою уникнення відповідальності щодо незабезпечення обов'язкового охоплення освітою дітей 5-річного віку під час формування статистичної звітності виникає висока вірогідність внесення кількісного показника, який дорівнює кількості вихованців і учнів відповідного віку, за інформацією наданою закладами освіти. Наразі питання залишається актуальним, оскільки не є врегульованим на законодавчому рівні.

Щодо обліку дітей шкільного віку позиція, викладена у нормативно-правових актах, є інакшою. Згідно з Порядком [18] уповноважені органи спільно з територіальними органами Національної поліції та службами у справах дітей організовують ведення обліку дітей шкільного віку, які проживають чи перебувають у межах адміністративно-територіальної одиниці. Відповідні місцеві адміністрації та органи місцевого самоврядування у межах наданих повноважень, створюють та оновлюють реєстр даних про дітей віком від 6 до 18 років на кожен рік народження окремо, визначають структурний підрозділ (посадову особу) відповідальний за нього, а також закріплюють територію закладами загальної середньої освіти, що належать до сфери їх управління.

Вважаємо за необхідне звернути увагу на поняття реєстру, оскільки саме дані, які у ньому містяться, є підставою для складання і подання статистичного звіту про кількість дітей шкільного віку за формою та у порядку, що затверджена Міністерством освіти і науки України. Так, погоджуємось з запропонованим Нагребельним В.П. визначенням реєстру [20], як форми матеріального відображення результату фіксації (реєстрації) необхідних відомостей стосовно об'єкта, явища або події з метою обліку і надання їм статусу офіційно визнаних у вигляді списку, показника, певної бази даних, спеціально зброшурованої, прошнурованої та скріпленої печаткою книги або журналу, іншого облікового документа. Проте важливо враховувати, що форми і види реєстрів, порядок, вимоги та особливості їх ведення визначаються відповідними актами законодавства, що регулюють суспільні відносини у тій чи іншій сфері.

Розглядаючи поняття обліку дітей і, прямо пов'язаного із ним, процесу створення та оновлення реєстру даних, у тому числі і про дітей шкільного віку, не менш важливим аспектом є наявність у нормативно-правових актах передбачених джерел наповнення такого реєстру. Так, згідно з Порядком [18] на виконання покладених повноважень відповідальні структурні підрозділи (посадові особи) мають право використовувати дані про дітей шкільного віку, з інших реєстрів та баз даних. Проте, слід урахувати що використання даних має здійснюватися виключно з метою створення та оновлення реєстру та у визначеному законом порядку. Крім того, дані про дітей можна отримувати від служб у справах дітей, спеціальних установ та закладів, які здійснюють їх соціальний захист і профілактику правопорушень, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування. Однак, чіткого порядку взаємодії між зазначеними органами і службами не передбачено, тож кожен з уповноважених органів має певну автономію у частині організації взаємодії і комунікації для належного здійснення повноважень щодо обліку дітей, межі якої кожен визначає самостійно.

Ураховуючи викладене, у зв'язку з відсутністю законодавчо закріплених основоположних понять, які б вирішували питання організації і ведення обліку дітей, забезпечення його функціонування належним чином має здійснюватися з урахуванням загальноприйнятих наукових підходів. Таким чином, першочергово кожен з уповноважених органів приймає рішення, що визначає структурний підрозділ та/або посадову особу, на який покладається відповідальність за створення та постійне оновлення реєстру. Таке рішення обов'язково оформляється розпорядчим документом, у разі потреби відповідні зміни вносяться в організаційно-правові документи структурного підрозділу та посадові інструкції відповідальних осіб. Окрім вищевказаного, для забезпечення ефективності здійснення обліку, при визначенні відповідального структурного підрозділу (посадової особи) варто уникати значного поділу обов'язків між посадовими особами, що може призвести до зниження результативності процесу. Крім того, не менш важливою у забезпеченні якісного обліку є розробка механізму ведення обліку дітей на відповідній території з урахуванням особливостей адміністративно-територіальної одиниці. Так з метою налагодження взаємодії та уникнення випадків відмови надання даних для уповноважених органів виконання своїх повноважень у частині створення та постійного оновлення реєстру, що нерідко зустрічається під час надання відповідних запитів і прямо порушує норми Закону України «Про захист персональних даних» [5], які передбачають безперешкодне отримання даних у визначених законом випадках, окрім загальних положень необхідно передбачити для відповідальних структурних підрозділів (посадових осіб) порядок отримання інформації від визначених суб'єктів, а для останніх – порядок її надання. Заздалегідь передбачений порядок обміну інформацією з визначеними часовими межами та встановленими взаємними зобов'язаннями є запорукою вчасного та належного інформування, і як результат – наявність об'єктивної і актуальної інформації про кількість дітей відповідного віку та стан охоплення їх освітою.

Ураховуючи викладене, а також те, що Порядок [18] на даний час є основним нормативно-правовим документом з питань організації і ведення обліку дітей шкільного віку на території України, який передбачає механізм його здійснення, але не визначає ані поняття такого реєстру, ані його форму, вид, вимоги чи особливості щодо його створення і оновлення, необхідність закріплення таких понять, як «облік дітей», «реєстр дітей дошкільного, шкільного віку та учнів» на законодавчому рівні є обґрунтованою.

Висновки. За результатами розгляду чинних нормативно-правових актів з питань організації і здійснення обліку дітей дошкільного та шкільного віку варто звернути увагу на наявність потреби вдосконалення діючого законодавства, яким передбачено механізм його здійснення. Законодавчого закріплення потребує не тільки понятійний апарат, а й деякі організаційні аспекти здійснення обліку дітей дошкільного та

шкільного віку. Зокрема з метою уникнення формального подання статистичної звітності доцільно врегулювати питання ведення обліку дітей старшого дошкільного віку у формі реєстру за визначеною формою, а також покладення на уповноважені органи обов'язку розроблення і затвердження порядку/механізму організації і обліку дітей відповідного віку на визначеній території із конкретизацією органів і установ, які забезпечуватимуть створення і оновлення реєстру, визначення порядку взаємодії між ними, наявність чітко встановленої форми ведення реєстру (паперова чи електронна) та необхідності фіксації інформації про його оновлення, обов'язково з урахуванням технічних можливостей для швидкого й якісного опрацювання інформації, а також належної організації та контролю стану його актуальності. Також залишаються не вирішеними й інші питання обліку дітей дошкільного та шкільного віку, що зумовлює потребу у подальшому дослідженні обраної теми.

Література.

1. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник / [Ловінська Л. Г., Жилкіна Л. В., Голенко О. М. та ін.] — К.: КНЕУ, 2002. — 370 с.
2. Васюта - Беркут О. І. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посібник / Васюта - Беркут О. І., Шепітько Г. Ф., Ромашевська Н. О.; [за заг. ред. В. Б. Захожая]. — К.: МАУП, 2001. — 179 с.
3. Гончаров С.М., Кушнір Н.Б. Тлумачний словник економіста / за ред. проф. С.М.Гончарова. — Рівне: НУВГП, 2008. — 264 с.
4. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики / А. Г. Загородній, Г. О. Партин. — К.: Знання, 2003. — 327 с.
5. Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
6. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
7. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
9. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
10. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-вр>
11. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
12. Інструкція з обліку дітей і підлітків шкільного віку, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 р. № 646 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 16, ст. 670) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/646-2000-п>
13. Інструкція по обліку дітей і підлітків шкільного віку в Українській РСР, затверджена постановою Ради Міністрів УРСР від 09.08.1972 р. № 364 // Зібрання постанов УРСР (ЗП УРСР). — 1972. — № 8. — с. 77
14. Кузмінський А. М. Теорія бухгалтерського обліку : Підручник / А. М. Кузмінський, Ю. А. Кузьмінський. — К.: Вид-во «Все про бухгалтерський облік», 1999. — 288 с.
15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.08.2018 № 938 «Про затвердження форми звітності про кількість дітей шкільного віку та інструкції щодо її заповнення» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0998-18>
16. Остап'юк М.Я. Історія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник/ 2-ге вид. виправ. і доповн. / М.Я. Остап'юк, М.Р.Лучко, Й.Я. Даньків. — Київ: Знання, 2009. — 278 с.
17. Партин Г. О. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики / Г. О. Партин. — К.: Т-во «Знання», 2000. — 245 с.
18. Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 684 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 76, стор. 18) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2017-п>
19. Сук Л. К. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. — К.: Знання, 2005. — 471 с.
20. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. — К.: "Укр. енцикл.", 2003. — Т. 5: П - С. — 736 с.: іл.

References.

1. Lovins'ka, L. H. Zhytkina, L. V. and Holenko, O. M. (2002), *Bukhhalters'kyj oblik* [Accounting], Kyivs'kyj natsional'nyj ekonomichnyj universytet, Kyiv, Ukraine
2. Vasiuta – Berkut, O. I. Shepit'ko, H. F. and Romashevs'ka, N. O. (2001), *Teoriia bukhhalters'koho obliku* [Accounting theory], Mizhrehional'na Akademiia Upravlinnia personalom, Kyiv, Ukraine.

3. Honcharov, S.M. and Kushnir, N.B. (2008), *Tlumachnyj slovnyk ekonomista* [Explanatory dictionary of the economist], Natsional'nyj universytet vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannia, Rivne, Ukraine.
4. Zahorodnij, A. H. and Partyn, H. O. (2003), *Bukhhalters'kyj oblik: osnovy teorii ta praktyky* [Accounting: basics of theory and practice], Znannia, Kyiv, Ukraine
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), Law of Ukraine “About personal data protection”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (Accessed December 10, 2020)
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), Law of Ukraine “About preschool education”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14> (Accessed December 10, 2020)
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1992), Law of Ukraine “On Information”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (Accessed December 10, 2020)
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (1997), Law of Ukraine “About local self-government in Ukraine”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (Accessed December 10, 2020)
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), Law of Ukraine “About education”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Accessed December 10, 2020)
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1995), Law of Ukraine “About bodies and services for children and special institutions for children”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-вр> (Accessed December 10, 2020)
11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), Law of Ukraine “About full general secondary education”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (Accessed December 10, 2020)
12. Cabinet of Ministers of Ukraine (2000), “Instructions for registration of school-age children and adolescents”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/646-2000-п> (Accessed December 10, 2020)
13. Cabinet of Ministers of Ukraine (1972), “Instructions for the registration of school-age children and adolescents in the Ukrainian SSR”, *Zibrannia postanov URSR*, vol. 8, p.77
14. Kuzmins'kyj, A. M. and Kuz'mins'kyj, Yu. A. (1999), *Teoriia bukhhalters'koho obliku* [Accounting theory], Vse pro bukhhalters'kyj oblik, Kyiv, Ukraine
15. Ministry of Education and Science of Ukraine (2018), “About the statement of the form of the reporting on number of children of school age and the instruction on its filling”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0998-18> (Accessed December 10, 2020)
16. Ostap'iuk, M. Ya. Luchko, M. R. and Dan'kiv, J. Ya. (2009), *Istoriia bukhhalters'koho obliku* [History of accounting], 2nd ed, Znannia, Kyiv, Ukraine
17. Partyn, H. O. (2000), *Bukhhalters'kyj oblik: osnovy teorii ta praktyky* [Accounting: basics of theory and practice], Znannia, Kyiv, Ukraine
18. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), “The procedure for keeping records of preschool and school age children and students”, *Ofitsijnyj visnyk Ukrainy*, no. 76, p. 18, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2017-п> (Accessed December 10, 2020)
19. Suk, L. K. and Suk P. L. (2005), *Bukhhalters'kyj oblik* [Accounting], Znannia, Kyiv, Ukraine
20. Shemshuchenko, Yu.S. (2003), *Yurydychna entsyklopediia* [Legal encyclopedia], Vol. 5, Ukrains'ka entsyklopediia, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 11.12.2020 р.